

ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหาร กับการจัดการกำไรของบริษัท
ในเขตหนองแขม

The Relationship between accounting expertise of management and earnings
management in Nong Khaem District

วรรณภา ศุภประเสริฐ จุฬาวดี ศุภโชคนิรันดร์ และ ณัฏฐนิช จันทร์อิทธิกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขม ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชี ในเขตหนองแขม จำนวน 386 ราย ใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์โดยโปรแกรม LISREL 8.52 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขมอยู่ในระดับสูง ($\Phi = 0.77$) โดยความเชี่ยวชาญด้านบัญชี ได้รับน้ำหนักปัจจัยมาจาก ตัวแปรสังเกตมากที่สุด ใน คุณวุฒิการศึกษา ($\lambda = 0.59$) ขณะที่ การจัดการทำกำไรได้รับน้ำหนักปัจจัยมาจาก ตัวแปรสังเกตมากที่สุด ในด้านการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อยืดหยุ่นกำไร ($\lambda = 0.59$) และการเริ่มต้นบัญชีในงวดที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดต่อกิจการ ($\lambda = 0.59$)

คำสำคัญ ความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหาร การจัดการกำไร

ABSTRACT

This research aims to study the relationship between accounting expertise of management and earnings management in Nong Khaem District. The researcher collected data from 386 account executives in Nongkham district, use correlation analysis with LISREL version 8.52, The results showed that the relationship between accounting expertise of management and earnings management in Nong Khaem District was high ($\Phi = 0.77$). Accounting expertise Weight gain comes from The most observed variant in Qualification ($\lambda = 0.59$) While profit management is gaining weight, the factor comes from The most noticeable variant in terms of investment decisions is flexibility ($\lambda = 0.59$) . And start accounting in the period that creates the best image for the business ($\lambda = 0.59$) .

Keywords : accounting expertise of management , earnings management

* อาจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี corresponding author (naamja@hotmail.com)

1. บทนำ

ในการลงทุน ผู้ที่ตัดสินใจลงทุนจะใช้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานจากระบบการเงินของบริษัท เพื่อตัดสินใจ เป็นรายงานทางการเงินที่นำเสนอข้อมูลเพื่อแสดงฐานะทางการเงินผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการโดยถูกต้องตามที่ควรในแต่ละงวดบัญชีใดบัญชีหนึ่งหรือระหว่างงวดบัญชีก็ได้ ระบบการเงินจะแสดงข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรก็ต่อเมื่อกิจการได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีอย่างเหมาะสม รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อจำเป็น ระบบการเงินดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และสามารถแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งได้รับความไว้วางใจให้ดูแลทรัพยากรของกิจการ ระบบการเงินต้องจัดทำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และต้องนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้คือ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ ค่าใช้จ่าย และกระแสเงินสด (บอร์ดบัญชีและภาษี 2556)

กำไร ซึ่งเป็นตัววัดความสำเร็จทางการเงิน แต่ไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่แสดงความสำเร็จในการดำเนินงาน ในหลักการบริหาร Balanced Scorecard เป็นแนวคิดที่เกิดจาก Professor Robert Kaplan อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย Harvard และ Dr. David Norton ที่ปรึกษาทางด้านจัดการ โดยทั้งสองได้ศึกษาและสำรวจถึงสาเหตุของการที่ตลาดหุ้นของอเมริกาประสบปัญหาในปี 1987 และพบว่าองค์การส่วนใหญ่ในอเมริกานิยมใช้แต่ตัวชี้วัดด้านการเงินเป็นหลัก แต่เครื่องมือที่ใช้วัดประสิทธิภาพของบริษัทแบบเก่า ๆ นั้น มีจุดอ่อนและกำกวม (เช่น ดูแต่ตัวเลขสถานะการเงินของบริษัท ซึ่งเป็นแค่มุมมองเดียวของความสำเร็จของบริษัท และมักเป็นจากอดีต ไม่ได้แสดงถึงศักยภาพและแนวโน้มบริษัทในอนาคตทั้งสองจึงได้เสนอแนวคิดในเรื่องของการประเมินผลองค์กร โดยทั้งคู่ได้ตีพิมพ์แนวคิด Balanced Scorecard ในวารสาร Harvard Business Review ในค.ศ. 1992 ได้พิจารณาตัวชี้วัดในสี่มุมมอง (Perspectives) แทนการพิจารณาเฉพาะมุมมองด้านการเงินเพียงอย่างเดียว ประกอบด้วย 1) มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective) 2) มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective) 3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) และ 4) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) การใช้ประโยชน์ของ Balance Scorecard นี้เป็นปัจจัยที่สำคัญหนึ่งที่ทำให้ระบบนี้ยังคงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องใน 10 กว่าปีที่ผ่านมา (เอกวิณิต พรหมรักษา 2555) หากจะนำเฉพาะ มุมมองทางการเงิน (Financial Perspective) ของ Balance Scorecard มาวิเคราะห์จะพบว่า เป็นมุมมองที่จะต้องคำถามว่า เพื่อที่จะประสบผลสำเร็จทางการเงิน องค์กรจะต้องเป็นอย่างไรในสายตาของผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ หรือ ผู้ถือหุ้น/เจ้าของต้องการให้องค์การประสบความสำเร็จทางการเงินอย่างไร เช่น กำไรอาจเป็นสิ่งที่ผู้ถือหุ้นต้องการมากที่สุด ดังนั้นกำไรจึงเป็นตัววัดตัวหนึ่งในมุมมองทางการเงิน เป็นต้น

ด้วยความเชื่อของผู้บริหารที่ว่า กำไรมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ทำให้บางบริษัททำการผูกติดผลการดำเนินการของบริษัทกับผลตอบแทนของผู้บริหาร สิ่งนี้ส่งผลกระทบต่อการแสดงข้อมูลในงบการเงินของผู้บริหารได้ โดยผู้บริหารอาจมีแนวโน้มที่จะพยายามปรับแต่งงบการเงินของบริษัทให้ดูดีเพื่อดึงดูดนักลงทุน และเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ส่งผลให้งบการเงินไม่ได้สะท้อนข้อมูลที่ควรเป็น แต่สะท้อนข้อมูลที่ผู้บริหารอยากจะให้เป็น นอกจากนี้มีการกล่าวว่าการปรับแต่งงบการเงินนั้นไม่ยาก หากคนทำมีความรู้ในกฎเกณฑ์มาตรฐานการบัญชีเป็นอย่างดีและรู้ว่าจะทำให้หลุดจากกรอบที่ถูกกำหนดได้อย่างไร ก็จะใช้ช่องโหว่ หรือทางเลือกที่มีอยู่ในมาตรฐานการบัญชี หรืออาศัยจากข้อสมมติในการจัดทำบัญชีที่กำหนดให้กิจการจัดทำงบ

การเงินภายใต้เกณฑ์คงค้าง (Accruals Basis) มาใช้เป็นแนวทางในการปรับแต่งงบการเงินของบริษัท ซึ่งรายการเหล่านี้ล้วนแต่ยากต่อการตรวจสอบในความผิดปกติ (ปุลนทริกา โบกกระณีย์ 2549)

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขม ในครั้งนี้มีความต้องการศึกษาผลของความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญของผู้บริหารและกรรมการตรวจสอบต่อ การจัดการกำไรของบริษัท ว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ โดยหวังให้ผู้ที่สนใจได้นำผลดังกล่าวไปปรับใช้ในการวางแผนทางธุรกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขม

2. การทบทวนวรรณกรรม

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการกำไร (Earning Management)

สำหรับ Dempsey, Hunt and Schroeder (1993) เสนอว่า การจัดการกำไร หมายถึง ความพยายามอย่างแรงกล้าของผู้บริหารในอันที่จะเพิ่มกำไรในระยะสั้น (Short term reported income) เป็นผลมาจากความเชื่อของผู้บริหารที่ว่ากำไรมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ดังนั้น การจัดการกำไร จึงเป็นการที่ผู้บริหาร (1) ชะลอการตัดสินใจเกี่ยวกับการผลิต หรือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อยืดหยุ่นกำไร (2) การรับนโยบายบัญชีมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของกิจการที่ใช้อยู่ (3) การรับมาตรฐานใหม่มาใช้ก่อนจะมีการประกาศใช้มาตรฐานนั้นอย่างเป็นทางการ

ในขณะที่ Teoh, Welch and Wong (1998) มีแนวคิดว่าการจัดการกำไรคือการจัดการโครงสร้างการรายงานกำไรหรือการจัดการโครงสร้างการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการผลิต หรือการตัดสินใจการลงทุนใหม่ด้วยความตั้งใจที่จะก่อผลกระทบต่อกำไรตามต้องการ ซึ่งประกอบไปด้วย (1) ปรับเปลี่ยนการประมาณการทางบัญชี (Accrual management) (2) นำงวดบัญชีที่กิจการจะเริ่มเอามาตรฐานการบัญชีที่ทางการประกาศมาใช้ โดยเปิดให้ผู้บริหารเลือกเริ่มต้นในงวดที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดต่อกิจการ (Adoption of mandatory accounting policies) และ (3) การเปลี่ยนแปลงจากหลักการบัญชีที่เป็นที่ยอมรับทั่วไปจากหลักการหนึ่งไปอีกหลักการหนึ่งเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกว่า (Voluntary accounting changes)

Mulford and Comiskey (2005) ได้ จำแนกการจัดการกำไรออกเป็น 5 รูปแบบดังนี้ (1) การเพิ่มกำไรของงวดปัจจุบันให้สูงขึ้น (2) การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีไปตามดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร (3) การกำหนดช่วงเวลาที่จะทำการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (4) การลดกำไรงวดปัจจุบันลง จากการลดอายุการใช้งานสินทรัพย์ ตัดจำหน่ายค่าความนิยมของกิจการที่ซื้อเข้ามาในอัตราเร่ง การตั้งรายการสำรองลับ การตั้งภาระหนี้สินในจำนวนสูงกว่าที่เป็นจริง (5) การล้างบาง (The Big Bath) ผลกำไรงวดปัจจุบัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

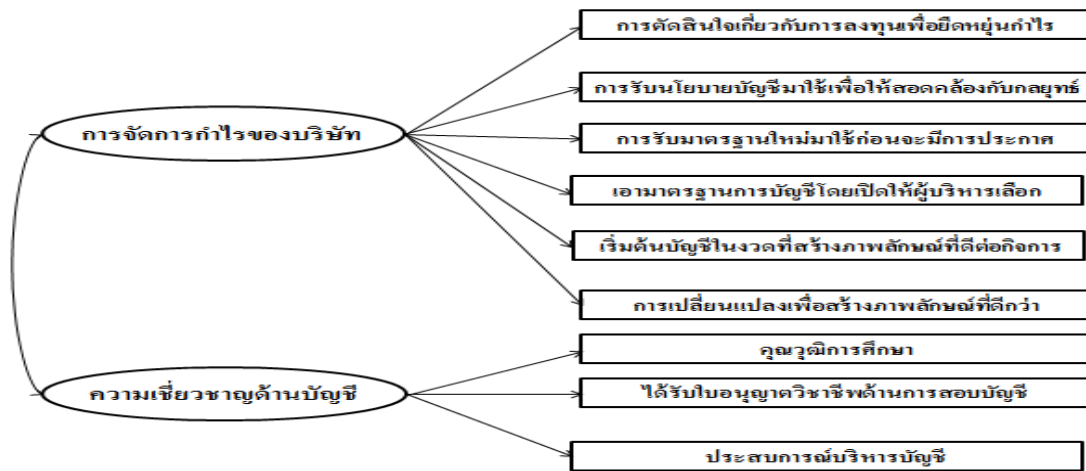
Becker, DeFond, Jiambalvo and Subramanyam (1998) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของงานสอบบัญชีกับการจัดการกำไร โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 12,558 บริษัท ซึ่งแบ่งเป็น (1) ลูกค้านี้

ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยบริษัท Big 6 (2) ลูกค้ำที่ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยบริษัท Non-Big 6 ใช้การเก็บข้อมูลจากฐาน COMPUSTAT ในการศึกษาได้ตั้งสมมติฐานว่า ลูกค้ำที่ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยใช้บริษัท Non-Big 6 จะมีรายการคงค้างตามดุลยพินิจของผู้บริหาร โดยการเพิ่มของรายได้มากกว่าลูกค้ำที่ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยบริษัท Big 6 การศึกษาใช้เทคนิค การศึกษาค่าสหสัมพันธ์ แบบภาคตัดขวาง เป็นตัวแบบสมมติฐาน

ในขณะที่ Jones (1991) คำนวณรายการคงค้างตามดุลยพินิจของผู้บริหาร ผลการศึกษา พบว่า ลูกค้ำที่ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยใช้บริษัท Non-Big 6 มีการรายงานรายการคงค้างตามดุลยพินิจของผู้บริหารเฉลี่ย 1.5-2.1 ของสินทรัพย์ทั้งหมด โดยเป็นการรายงานที่มากกว่าลูกค้ำที่ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยบริษัท Big 6 และยังพบว่าค่าเฉลี่ยของค่าสัมบูรณ์ของรายการคงค้างตามดุลยพินิจของผู้บริหารของลูกค้ำที่ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยบริษัท Big 6 มีค่าดีกว่า ค่าเฉลี่ยของลูกค้ำที่ได้รับการตรวจสอบงบการเงินโดยใช้บริษัท Non-Big 6 การศึกษายังพบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีที่ลดลงมีความสัมพันธ์กับความยืดหยุ่นด้านบัญชีที่เพิ่ม

Bauwhede Willekens and Gaeremynch (2003) ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการกำไรในประเทศเบลเยียม โดยใช้ตัวแปรต้นคือ 1) การเฉลี่ยกำไร 2) บริษัท Big 6 3) ความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ของสาธารณชน ใช้การวัดค่าของการจัดการกำไรและใช้เทคนิคการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุในการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า บริษัทในเบลเยียม ทั้งที่เป็นบริษัทมหาชนและบริษัทจำกัดได้มีการเฉลี่ยกำไรและการจัดการกำไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในปีที่แล้ว และไม่เพียงแต่ที่บริษัทจะมีการจัดการกำไรให้เพิ่มขึ้นเพื่อไปสู่เป้าหมายเท่านั้น แต่มีการเฉลี่ยกำไรเพื่อลดการรับรู้กำไรลงด้วย ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบจากผู้สอบบัญชีบริษัท Big 6 และประเภทของผู้ถือหุ้นมีความแตกต่างในการที่จะวางเป้าหมายให้มีการจัดการกำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลง

สำหรับในประเทศไทย ปุณทริการ โบกกระณีย์ (2549) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารและกรรมการตรวจสอบกับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนฯ ในกลุ่ม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มวัสดุก่อสร้างและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า คุณวุฒิการศึกษาและการได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้านบัญชีของผู้บริหาร และความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการจัดการกำไรของบริษัท นอกจากนี้ตัวแปรที่สนใจศึกษาแล้ว การศึกษานี้ยังพบว่าตัวแปรควบคุมซึ่งประกอบด้วยมูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชี กับมูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานหารด้วยสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการจัดการกำไรของบริษัท จากผลการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยนำมาสร้างกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายบัญชี ในเขตหนองแขมเนื่องจากไม่ทราบขนาดประชากรที่ชัดเจนจึงได้ใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบค่าของ Cochran (1953) ได้ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 386 ราย จัดเก็บในเขตหนองแขม และหนองค้างพลูในอัตราส่วนเท่ากันคือแขวงละ 193 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตามสะดวก โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บไปด้วยตนเอง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งเป็นมาตรวัดแบบช่วง (Interval) และอัตราส่วน (Ratio) จำนวน 9 ข้อ แบบสอบถามมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ราย

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนสถิติเชิงพรรณนา ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติสรุปอ้างอิง ผู้วิจัยใช้โปรแกรม LISREL version 8.52 ในการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขม กำหนดให้

ความเชี่ยวชาญด้านบัญชี (accexp) มีตัวแปรสังเกตได้ 3 ประการ คือ 1) คุณวุฒิการศึกษา (edu) 2) การได้รับใบอนุญาตวิชาชีพด้านการสอบบัญชีของผู้บริหาร (lic) และ 3) ประสบการณ์บริหารบัญชี (exp)

การจัดการกำไร(earnmgt) มีตัวแปรสังเกตได้ 6 ประการ คือ 1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อยึดหยุ่นกำไร (dec) 2) การรับนโยบายบัญชีมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของกิจการที่ใช้อยู่ (pol) 3) การรับมาตรฐานใหม่มาใช้ก่อนจะมีการประกาศใช้มาตรฐานนั้นอย่างเป็นทางการ (std) 4) การรับมาตรฐานการบัญชีที่ทางการประกาศมาใช้ โดยเปิดให้ผู้บริหารเลือก (cho) 5) การเริ่มต้นบัญชีในงวดที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดต่อกิจการ (img) และ 6) การเปลี่ยนแปลงจากหลักการบัญชีที่เป็นที่ยอมรับทั่วไปจากหลักการหนึ่งไปอีกหลักการหนึ่งเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกว่า (chg)

มีการทดสอบปัญหาภาวะเส้นตรงร่วมเชิงพหุ (Multicollinearity) ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4. ผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์สถิติพรรณนา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1-2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

	คุณสมบัติ	ความถี่	ร้อยละ
การศึกษา	ปริญญาตรีลงมา	265	68.65
	สูงกว่าปริญญาตรี	121	31.35
ใบอนุญาตสอบบัญชี	ไม่มี	154	39.90
	มี	232	60.10
ประสบการณ์	ต่ำกว่า 10 ปีลงมา	261	67.62
	10 ปีขึ้นไป	125	32.38

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารฝ่ายบัญชีส่วนใหญ่จบปริญญาตรี (ร้อยละ 68.65) ได้รับใบอนุญาตวิชาชีพด้านการสอบบัญชี (ร้อยละ 60.10) และมีประสบการณ์ทำงานบริหารต่ำกว่า 10 ปี (ร้อยละ 67.62)

ตารางที่ 2 การจัดการกำไรของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	Mean	SD.	ลำดับที่
การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อยืดหยุ่นกำไร DEC	4.24	0.78	4
การรับนโยบายบัญชีมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของกิจการที่ใช้อยู่ POL	4.09	0.77	6
การรับมาตรฐานใหม่มาใช้ก่อนการประกาศใช้มาตรฐาน STD	4.27	0.75	3
การรับมาตรฐานการบัญชีที่ทางการประกาศมาใช้ โดยเปิดให้ผู้บริหารเลือก CHO	4.22	0.77	5
การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดต่อกิจการ IMG	4.29	0.76	1
การเปลี่ยนแปลงจากหลักการบัญชีที่เป็นการยอมรับ CHG	4.29	0.75	1

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีเน้นการจัดการกำไรในสามลำดับแรกคือ การเปลี่ยนแปลงจากหลักการบัญชีที่เป็นการยอมรับ (Mean = 4.29) การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดต่อกิจการ (Mean = 4.29) และการรับมาตรฐานใหม่มาใช้ก่อนการประกาศใช้มาตรฐาน (Mean = 4.27)

ก่อนการวิเคราะห์สถิติสรุปอ้างอิงผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพื่อทดสอบปัญหาภาวะเส้นตรงร่วมเชิงพหุ (Multiconnlinearity) โดยหลักการคือตัวแปรสังเกตได้ต้องไม่มีคู่ใดมีความสัมพันธ์กันเกิน 0.80 ดังนี้

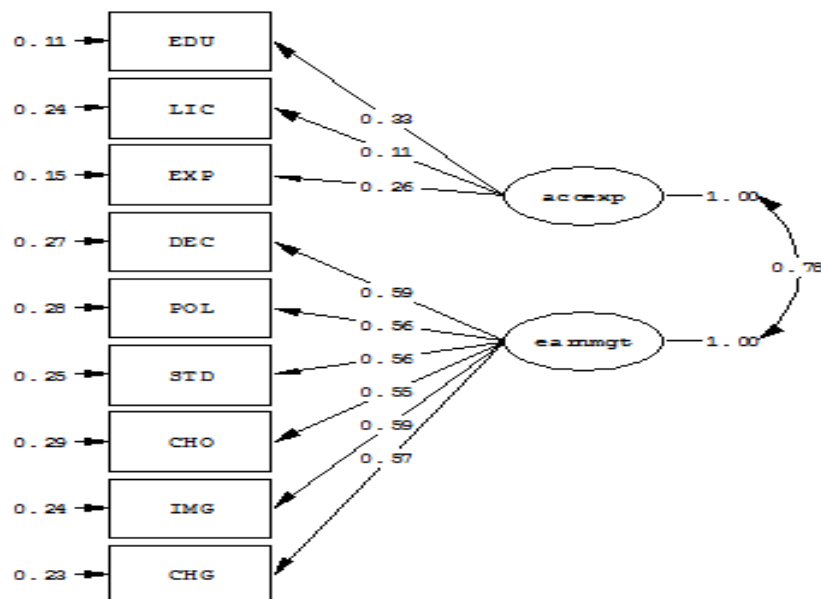
ตารางที่ 3 การทดสอบปัญหาภาวะเส้นตรงร่วมเชิงพหุ

	EDU	LIC	EXP	DEC	POL	STD	CHO	IMG	CHG
EDU	1.00	0.18	0.39	0.39	0.47	0.35	0.41	0.35	0.46
LIC		1.00	0.07	0.09	0.10	0.03	0.19	0.03	0.17
EXP			1.00	0.33	0.38	0.26	0.32	0.33	0.33
DEC				1.00	0.60	0.60	0.45	0.63	0.51
POL					1.00	0.52	0.50	0.52	0.54
STD						1.00	0.52	0.64	0.53
CHO							1.00	0.50	0.68
IMG								1.00	0.57
CHG									1.00

ผลการทดสอบพบว่าไม่มีตัวแปรสังเกตได้คู่ใดมีความสัมพันธ์กันจนเกิดปัญหาภาวะเส้นตรงร่วมเชิงพหุ

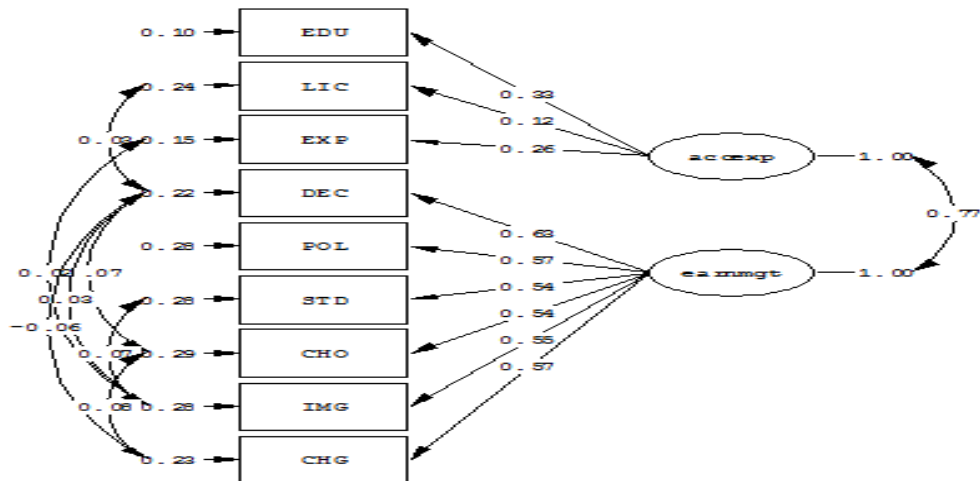
4.2 ผลการวิเคราะห์สถิติสรุปอ้างอิง

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขมผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังแผนภาพที่ 2 และ 3 ดังนี้

Chi-Square=143.28, df=26, P-value=0.00000, RMSEA=0.108

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขม (ตัวแบบก่อนปรับ)

Chi-Square=36.94, df=19, P-value=0.00806, RMSEA=0.050

แผนภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขม (ตัวแบบหลังปรับ)

ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขมพบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($\Phi = 0.77$) โดย

1. ความเชี่ยวชาญด้านบัญชี (accexp) ได้รับน้ำหนักปัจจัยมาจาก ตัวแปรสังเกตได้ 3 ประการ คือ 1) คุณวุฒิการศึกษา (edu : $\lambda = 0.33$) 2) การได้รับใบอนุญาตวิชาชีพด้านการสอบบัญชีของผู้บริหาร (lic : $\lambda = 0.11$) และ 3) ประสบการณ์บริหารบัญชี (exp : $\lambda = 0.26$)

2. การจัดการกำไร(earnmgt) ได้รับน้ำหนักปัจจัยมาจาก ตัวแปรสังเกตได้ 6 ประการ 1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อยืดหยุ่นกำไร (dec : $\lambda = 0.59$) 2) การรับนโยบายบัญชีมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของกิจการที่ใช้อยู่ (pol : $\lambda = 0.56$) 3) การรับมาตรฐานใหม่มาใช้ก่อนจะมีการประกาศใช้มาตรฐานนั้นอย่างเป็นทางการ (std : $\lambda = 0.56$) 4) การรับมาตรฐานการบัญชีที่ทางการประกาศมาใช้ โดยเปิดให้ผู้บริหารเลือก (cho : $\lambda = 0.55$) 5) การเริ่มต้นบัญชีในงวดที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดต่อกิจการ (img : $\lambda = 0.59$) และ 6) การเปลี่ยนแปลงจากหลักการบัญชีที่เป็นการยอมรับทั่วไปจากหลักการหนึ่งไปอีกหลักการหนึ่งเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกว่า (chg : $\lambda = 0.57$)

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป และอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขมในระดับสูงและอยู่ในทิศทางเชิงบวก กล่าวคือยิ่งผู้บริหารฝ่ายบัญชีมีความเชี่ยวชาญในระดับสูง การจัดการกำไรของบริษัทก็จะอยู่ในระดับที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณทริกา โภกกระณีย์ (2549) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของ

ผู้บริหารและกรรมการตรวจสอบกับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า คุณวุฒิการศึกษา และการได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้านบัญชี ของผู้บริหาร และความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการจัดการกำไรของบริษัท นอกจากนี้ตัวแปรที่สนใจศึกษาแล้ว การศึกษานี้ยังพบว่าตัวแปรควบคุมซึ่งประกอบด้วยมูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชี กับมูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานหารด้วยสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการจัดการกำไรของบริษัท

5.2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5.2.1 หากพิจารณาในรายด้านจะพบว่าความเชี่ยวชาญที่ส่งผลมากที่สุดคือคุณวุฒิทางการศึกษา ดังนั้นการพัฒนาตนเองของผู้บริหารในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะช่วยเปิดโลกทัศน์และทำให้ผู้บริหารทางด้านบัญชีสามารถนำการจัดการกำไรมาใช้ในบริษัทให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

5.2.2 การจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขมส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การเริ่มต้นบัญชีในงวดที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดต่อกิจการทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าด้วยการแข่งขันในการทำธุรกิจที่รุนแรง การจัดการกำไรจะเน้นภาพลักษณ์ที่ดี และการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อยืดหยุ่นกำไร เพราะส่งผลต่อความพึงพอใจของหุ้นส่วน และเจ้าของกิจการ ประกอบการปรับการจัดการกำไรให้มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วแสดงให้เห็นกระบวนทัศน์ในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายบัญชีในยุคปัจจุบันที่ต้องเน้นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างสม่ำเสมอ

5.3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง โดยเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ประกอบกับใช้วิธีการสุ่มแบบไม่คำนึงถึงโอกาสทางสถิติ แม้ผู้วิจัยจะจัดแบ่งช่วงที่ต้องเก็บข้อมูลโดยกระจายเก็บให้เท่ากัน แต่เนื่องจากไม่สามารถควบคุมเรื่องความร่วมมือในการจัดเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีดังนั้นผู้ที่สนใจจะต่อยอดงานหากสามารถแก้ปัญหาตรงส่วนนี้ได้ก็น่าจะให้ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างกันออกไปได้

5.3.2. ข้อมูลที่จัดเก็บจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีในเขตหนองแขมเท่านั้น ผลดังกล่าวอาจจะไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปยังเขตอื่นได้ หากผู้ที่สนใจจะขยายระดับการจัดเก็บเป็นในกรุงเทพมหานคร และทำการเปรียบเทียบตัวแบบดังกล่าวอาจจะได้ข้อค้นในการเปรียบเทียบความแตกต่างของความสัมพันธระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารกับการจัดการกำไรของบริษัทในเขตหนองแขมกับเขตอื่น ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

บอร์ตบัญชีและภาษี. (2556) ความหมายของงบการเงิน. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2559. จาก <http://www.avaccount.com/accountcontent/index.php?topic=6851.0>

- ปูลงทริกา โบกกระณีย์. (2549).**ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีของผู้บริหารและกรรมการตรวจสอบกับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** บัญชีมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกวินิต พรหมรักษา.(2555) .**ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง.** [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2559. จาก <http://promruca-dba04.blogspot.com/2012/10/bsc.html>
- Bauwhede, H.V., Willekens, M and Gaeremynch,A. (2003). Audit firm size, Public Ownership and firm's discretionary accruals management. **The International Journal of Accounting** : 38 ; 1-22.
- Becker, C.L, Defond, M.L. Jimbolv, J. and Subramanyam, K.R. (1998). The effect of Audit Quality on Earning Management. **Contemporary Accounting Research.** 15 (Spring) : 1-24
- Cochran, W.G. (1953). **Sampling Techniques. Experimental Designs,** New York. Cuyno
- Dempsey, J., Hunt, H., & Schroeder, N. (1993). Earnings management and corporate ownership structure :An examination of extraordinary item reporting. **Journal of Business Finance & Accounting,** 20, 479-500.
- Jones, J.J .(1991). Earning Management During Import Relief Investigation. **Journal of Accounting Research.** 29 (Autumn) : 193-228
- Mulford, W., & Comiskey, E. (2005). **The Financial numbers game: Detecting creative accounting practices.** Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc
- Teoh, S., Welch, I., & Wong, T. J. (1998). Earnings management and the underperformance of seasoned equity offering. **Journal of Financial Economics,** 50, 63-99.